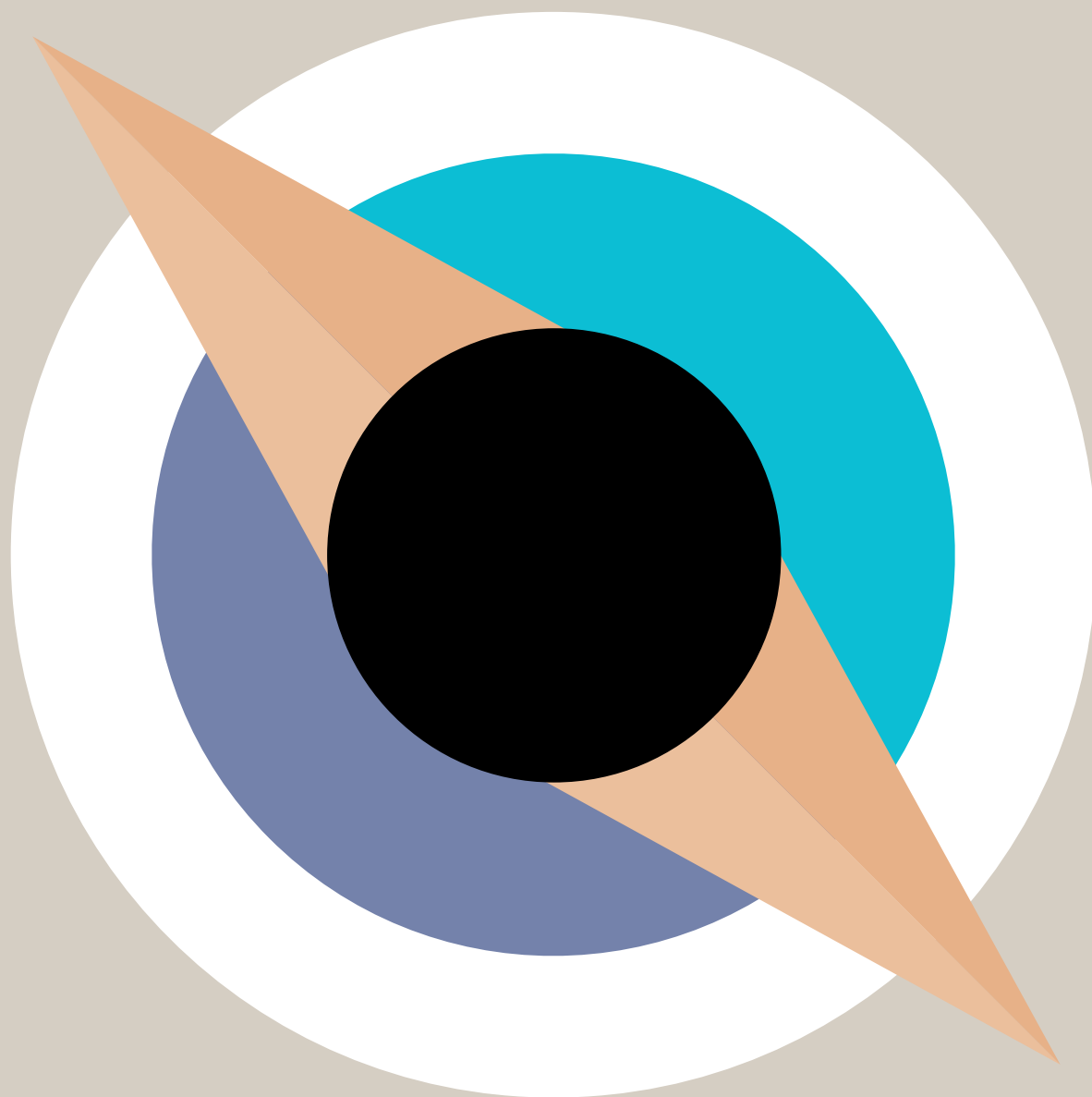

OP KOERS

**STICHTING
NIEUWE VESTE**
2014-2016

WOORD VOORAF

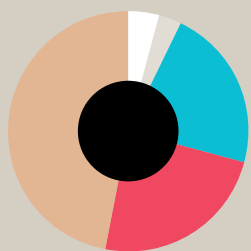
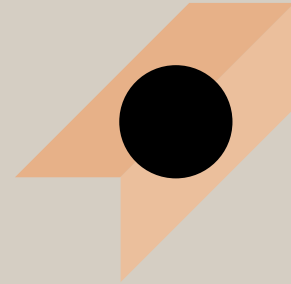
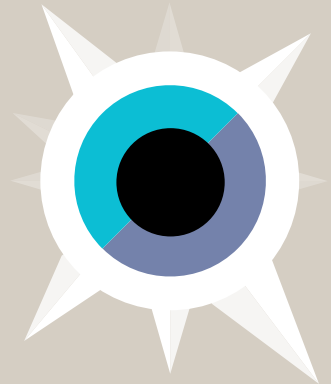
Voor u ligt de koersnota van Stichting Nieuwe Veste, waarin we de richting van ons beleid uitstippelen voor 2014-2016. Dit is geen 'blauwdruk' van de toekomst. Zo'n blauwdruk zou een zwakgebod zijn. Immers, onze maatschappelijke context beweegt continu. En aangezien Stichting Nieuwe Veste daar grotendeels afhankelijk van is en ook voluit in wil participeren, bewegen we mee met maatschappelijke, politieke, economische, onderwijskundige en (informatie)technologische ontwikkelingen. Wat vandaag geldt, kan overmorgen ontoereikend en achterhaald zijn.

Stichting Nieuwe Veste beschouwt zich als een zeer betrokken 'waardengestuurde' organisatie in de Bredase samenleving. Onze waarden en missie bieden een sterk fundament om te kunnen anticiperen op veranderingen. Ons werk heeft pas een meerwaarde en betekenis als we zoveel mogelijk Bredanaars van alle leeftijden kunnen bereiken. Gisteren, vandaag en morgen. Daarom kijken we in deze koersnota ook al wat verder dan 2016.

Gertjan Endedijk

directeur-bestuurder Stichting Nieuwe Veste

« We willen zo veel mogelijk
Bredanaars van alle leef-
tijden bereiken »

INHOUDSOPGAVE

Woord vooraf

Leeswijzer

1 > Morgen begint vandaag	6
Onze missie	8
Onze visie	8
Onze aanpak	9
2 > Het werkveld en onze maatschappelijke meerwaarde	10
Cultuurparticipatie en cultuureducatie	12
Onze maatschappelijke meerwaarde	12
3 > Speerpunten van vernieuwing	18
1 > Lezen bevorderen en informatie ontsluiten	18
2 > Les- en cursusaanbod verdiepen (informeel leren)	19
3 > Cultuureducatie in het onderwijs versterken (formeel leren)	19
4 > Cultuurparticipatie in de wijk stimuleren	21
5 > Via Proeftuinen experimenteren met vernieuwend aanbod	22
4 > Financiën	24

LEESWIJZER

Deze koersnota 2014-2016 beschrijft de richting van het beleid van de Stichting Nieuwe Veste. Dit beleidsplan dient ook als onderlegger voor de meerjarige subsidieovereenkomst die wordt afgesloten met de gemeente Breda.

In **hoofdstuk 1** staat de strategie van de Stichting Nieuwe Veste centraal, uitgewerkt in onze missie en visie op de toekomst. In **hoofdstuk 2**, het eerste deel, staan we uitgebreid stil bij cultuureducatie en cultuurparticipatie. Doordat de koers voor de komende jaren een verschuiving laat zien tussen deze aandachtsvelden, zijn deze begrippen cruciaal. In het tweede deel van dit hoofdstuk beschrijven we welke maatschappelijke meerwaarde onze kerntaken hebben. In **hoofdstuk 3** staat onze vernieuwing centraal. De producten en activiteiten die we aanbieden, worden gewaardeerd. Maar we blijven ons ook verder ontwikkelen. Deze activiteiten worden in **hoofdstuk 4** financieel vertaald (op meerjarige basis).

1 > MORGEN BEGINT VANDAAG

Stichting Nieuwe Veste beweegt voortdurend mee met de maatschappelijke ontwikkelingen. En dat is ook noodzakelijk. Want wat vandaag geldt als realiteit, kan morgen alweer achterhaald zijn. In dit hoofdstuk wordt de koers uitgestippeld voor de komende jaren. We beschrijven onze missie (wie willen we zijn), visie (wat willen we bereiken) en aanpak (hoe gaan we dat doen).

ONZE
MISSIE &
VISIE

ONZE MISSIE

Onze missie is helder: een sterk merk blijven in de stad Breda. We willen een belangrijke culturele speler zijn die zich onderscheidt, vraaggericht werkt en stuurt op kwaliteit.

Bijdrage leveren aan de betekenis van cultuur

De waarde van cultuur voor onze samenleving, voor Breda, is groot. Wij vinden dat cultuur meer is dan een individuele ervaring: cultuur heeft artistieke, maatschappelijke en economische waarden. De nadruk van Stichting Nieuwe Veste ligt niet langer op de activiteiten die we ondernemen, maar op de meerwaarde van deze activiteiten.

Cultuur is overal, raakt, vermaakt en verbindt. Het is belangrijk voor de uitstraling van de stad, het draagt bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Als grote culturele instelling in Breda zijn we er trots op dat binnen onze organisatie meerdere disciplines samen kunnen bijdragen aan de betekenis van cultuur. Hierbij wordt bovendien samengewerkt met andere maatschappelijke partners. Ons bestaansrecht ligt in onze verbinding met Breda, haar inwoners en regio.

Zakelijke mentaliteit combineren met creativiteit

Stichting Nieuwe Veste is een publieke, culturele onderneming. We werken binnen de culturele sector, hebben een publieke opdracht en zijn een sterk merk in de stad.

We willen cultureel ondernemen. We zijn een bedrijf dat voor eigen risico werkt en moet letten op de kosten. We willen cultureel ondernemen om onze producten en diensten te kunnen blijven vernieuwen en verbeteren, zodat onze toegevoegde waarde optimaal blijft. We gaan daarom op zoek naar andere inkomstenbronnen. Het is belangrijk

dat we een zakelijke mentaliteit ontwikkelen en die combineren met ons creatieve karakter. Als culturele onderneming weten we wat onze huidige en nieuwe klanten willen en hoe we daarop kunnen inspelen. Vraaggericht werken, dat is onze opdracht voor de toekomst. Marketing en relatiebeheer zijn daarbij erg belangrijk. Via marketingonderzoek onderscheiden we onze doelgroepen zodat we huidige klanten en stakeholders beter kunnen bedienen. Bovendien krijgen we door marketingonderzoek en relatiebeheer meer inzicht in onze potentiële klanten en samenwerkingspartners en hoe we deze groepen kunnen bereiken.

Uitgroeien tot een netwerkorganisatie die kwaliteit biedt

Stichting Nieuwe Veste heeft de ambitie om uit te groeien tot een netwerkorganisatie gericht op cultuurparticipatie en cultuureducatie. We willen onderscheidend zijn in onze producten en dienstverlening op het gebied van leesbevordering, informatieontsluiting en vrijetijdskunst. We richten ons daarbij direct op klanten of op instellingen die deze klanten zelf effectiever kunnen bereiken. De lat wordt hoog gelegd: Stichting Nieuwe Veste is een belangrijke culturele speler in Breda en de regio, en stuurt vooral op kwaliteit. We zijn ambitieus in onze doelen en realistisch in de uitvoering ervan. Onze medewerkers maken het verschil vanuit onze kernwaarden: ondernemend, innovatief, klantgericht en professioneel.

ONZE VISIE

Stichting Nieuwe Veste kan als netwerkorganisatie en belangrijke culturele speler Breda inspireren met creatieve producten. De onderdelen van onze stichting (Bibliotheek Breda, Centrum voor de Kunsten en Cultuurwinkel) hebben ieder hun eigen positie. Maar ze profiteren ook van de kansen die de gehele stichting biedt. Wisselwerking en samenwerking brengen nieuwe ideeën tot leven. Met ons

« We hebben een publieke opdracht en zijn een sterk merk in de stad »

« Als netwerkorganisatie kunnen we Breda inspireren met creatieve producten »

werk willen we iets bereiken, iets betekenen. En met onze creatieve producten zijn we niet alleen belangrijk voor de cultuur van de stad, maar ook voor het wonen, werken en welbevinden in Breda. We maken ons daarom sterk voor de:

- ontplooiing voor de inwoners van Breda als zelfstandige individuen. Creativiteit raakt jezelf en anderen, door te doen en door te ondergaan;
- sociale cohesie van groepen. Het gezamenlijk beoefenen en beleven van cultuur heeft een onmiskenbaar effect. In wijken, dorpen, scholen of via de sociale media en internet;
- identiteit en ontwikkeling voor de stad als geheel. Een cultureel rijke stad heeft een sterke identiteit en een positief imago. Bovendien is cultuur een belangrijke factor in de economische ontwikkeling van de stad.

ONZE AANPAK

Om onze visie te realiseren, kiezen we voor een concrete aanpak. En aanpak waarin we de samenwerking aangaan. Met als doel: ons eigen aanbod vernieuwen én de cultuurbeleving in Breda versterken.

Verbreden en vernieuwen van ons aanbod

Binnen de Stichting Nieuwe Veste werken we aan verbreding en verdieping van ons aanbod. Bovendien zoeken we nadrukkelijk een vergroting van het bereik. 'Samen' is hierbij het sleutelwoord. Uit een intern en extern klantonderzoek uit 2012 blijkt dat behalve de groeiende vraag naar vrijheid en flexibiliteit, onze klanten het samenwerken met anderen belangrijk vinden.

We delen deze behoeften en gaan daarom actief op zoek naar partners om ons aanbod te verbreden en te vernieuwen. Een aansprekende programmering staat hierbij centraal. We laten hiermee zien: cultuur is overal, raakt, vermaakt

en verbindt. Stichting Nieuwe Veste zal daarom moeten uitdagen, verleiden. En niet wachten op de laatste die aansluit.

Via samenwerking de cultuurbeleving in Breda en de regio versterken

Stichting Nieuwe Veste wil zich verder ontwikkelen van een aanbodgerichte naar een vraaggerichte organisatie. Op basis van onze aanwezige kwaliteiten en ambities zien we diverse rollen voor ons weggelegd. De ene keer treden wij op als initiatiefnemer, aanjager en stimulator. De andere keer als programmeur, facilitator of regisseur.

We willen graag fungeren als ondernemende organisatie in het culturele web. Door met andere organisaties te samenwerken, verbeteren we de kwaliteit van de cultuurbeleving in onze regio. Samenwerkingsverbanden vormen een stevig fundament voor de cultuureducatie en -participatie. Het versterkt de culturele ketens in de stad.

« Samenwerkingsverbanden zijn een stevig fundament voor cultuureducatie en -participatie »

2>

HET WERKVELD EN ONZE MAAT- SCHAPPELIJKE MEERWAARDE

Binnen het culturele veld zijn 'cultuureducatie' en 'cultuurparticipatie' essentieel. En deze begrippen bepalen ook het werkveld van Stichting Nieuwe Veste, zoals het eerste deel van dit hoofdstuk beschrijft. In het tweede deel onderstrepen we hoe onze activiteiten een maatschappelijke meerwaarde hebben. Immers, onze kerntaken (cultuureducatie en cultuurparticipatie) sluiten aan op de beleidsdoelen van de gemeente Breda én van onze partners. Zo kunnen pas echt resultaten worden geboekt.

CULTUURPARTICIPATIE EN CULTUUREDUCATIE

Het is een bewuste keuze dat onze stichting uit aparte onderdelen bestaat (Bibliotheek Breda, Centrum voor de Kunsten en Cultuurwinkel Breda) en juist in haar geheel een krachtige instelling vormt. Samenwerking is hierbij het sleutelwoord. De meerwaarde van onze organisatie is dat haar onderdelen wel te onderscheiden zijn van elkaar, maar niet te scheiden. Samen vormen zij als Stichting Nieuwe Veste hét centrum voor cultuurparticipatie en cultuureducatie in Breda.

Cultuurparticipatie: ontmoeten en meedoen

Door ontmoetingen worden mensen verbonden en ontstaan nieuwe initiatieven of worden bestaande initiatieven verrijkt. Zo maken de mensen van de stad samen de stad. Cultuurparticipatie betekent letterlijk: op een actieve manier meedoen aan het culturele leven. Hoewel er een trend is van individualisering, digitalisering en informatisering, blijven ontmoeten en delen belangrijke behoeften. Stichting Nieuwe Veste gelooft in sociale knooppunten. In ons hoofdgebouw aan de Molenstraat, in de wijken, op internet. Daarom ontwikkelen we onderscheidende programma's op verschillende plaatsen in de stad. Deze vorm van cultuurparticipatie is ook een van de drie programmalijnen binnen de Bredase ambitie voor het succes van 2018Eindhoven-Brabant.

Cultuureducatie: leren en ontwikkelen op school en thuis

Leren en jezelf ontwikkelen op het gebied van cultuur. Op school, thuis, in de wijk, op internet. We maken daarbij een onderscheid tussen informeel en formeel leren:

- Informeel leren vindt plaats op basis van individuele keuzes én buiten het reguliere onderwijs.
- Formeel leren gebeurt binnen het reguliere onderwijs en is onder meer gericht op het behalen van startkwalificaties.

We vinden dat alle kinderen in Breda, dicht bij huis, maximale ontwikkelingskansen moeten hebben. Cultuureducatie draagt bij aan het ontdekken en ontwikkelen van kunstzinnige talenten. Maar ook aan het versterken van leervaardigheden en competenties die kinderen en jongeren voorbereiden op burgerschap. Hiervoor is verdieping nodig door samenhang en samenwerking.

Inmiddels is duidelijk dat formeel en informeel leren niet los van elkaar staan. Er is bijvoorbeeld een grote impact van de thuissituatie van kinderen op hun leerprestaties. Voor de werkzaamheden van Stichting Nieuwe Veste is de onderlinge relatie tussen informeel en formeel leren ook essentieel. Dit leidt tot een samenhangend programma voor talentontwikkeling van jong tot oud. We hebben daarvoor deze twee speerpunten geformuleerd:

- Partnerschap bij de verankering van cultuureducatie in het primair en voortgezet onderwijs.
- Innovatie van cultuureducatie in de vrije tijd, zowel wat vorm als inhoud betreft, zodat deze blijft aansluiten op de veranderende wensen en verlangens van in cultuur geïnteresseerde Bredanaars en vrijetijdskunstenaars.

ONZE MAATSCHAPPELIJKE MEERWAARDE

Stichting Nieuwe Veste richt zich op ontplooiing, identiteit en ontwikkeling van Breda en haar inwoners. Met cultuureducatie en cultuurparticipatie als basis. We bieden hiervoor veel activiteiten waarmee óók de beleidsdoelstellingen van de gemeenten en onze partners kunnen worden gerealiseerd. Deze doelen hebben natuurlijk betrekking op cultuurbeleid, maar gelden ook voor andere beleidsterreinen.

« Alle kinderen in Breda moeten maximale ontwikkelingskansen hebben »

« We zien onszelf als een initiator en aanjager die via cultuur mensen verbindt »

Cultuur als economische factor

Cultuurparticipatie speelt een belangrijke rol in Breda. Inwoners en bezoekers versterken hiermee niet alleen de culturele identiteit van Breda, maar óók het economische klimaat van de stad. Cultuur is bovendien een cruciale factor om Breda te bezoeken. En het is een reden voor particulieren en bedrijven om zich hier te vestigen. Kortom, cultuur is belangrijk voor de economische performance van een stad. In Breda en haar wijken zijn weliswaar culturele activiteiten aanwezig, maar de herkenbaarheid en onderlinge samenhang kunnen beter. Informatieontsluiting en kennisdelen zijn hierbij essentieel.

Onze kracht:

Stichting Nieuwe Veste wil de cultuurparticipatie verhogen. Door onze activiteiten bereiken we veel inwoners van Breda. En door intensieve samenwerking met andere culturele instellingen zetten we cultuur in Breda meer op de kaart en wordt daarmee het (economisch) profiel van de stad versterkt.

Culturele hoofdstructuur

De grote culturele instellingen in Breda, waaronder Stichting Nieuwe Veste, vormen samen de culturele hoofdstructuur. Er is in Breda meer behoefte aan kwaliteit, vernieuwing en multidisciplinaire samenwerking. Cultuurmakers worden opgeroepen innovatief te zijn, in te spelen op trends en te experimenteren.

Onze kracht:

De koers van Stichting Nieuwe Veste is gebaseerd op het principe: laat wat goed is verder excelleren, heb het lef om los te laten en innoveer op hoog niveau. We zien onszelf als een initiator en aanjager die via cultuur mensen verbindt. We bevorderen culturele ontmoetingen, stimuleren vernieuwing en dialoog en bieden een breed palet van culturele activiteiten.

« Stichting Nieuwe Veste versterkt de culturele programmering in Breda »

Jeugd en onderwijs

Binnen het onderwijs staat het ontwikkelen van talenten en vaardigheden centraal. Onze wereld verandert snel. Je kunnen aanpassen wordt steeds belangrijker. We leiden kinderen op voor banen die we nu nog niet kennen. Cultuureducatie – waarbij het ontwikkelen van een creatieve, onderzoekende houding zo kenmerkend is – levert hieraan een grote bijdrage. Dit kan in onze overtuiging alleen gerealiseerd worden in een strategische samenwerking met het onderwijsveld. De ervaringen van Breda Onderwijsstad leren dat op verschillende niveaus er een grote bereidheid blijkt te zijn om elkaar te vinden in gemeenschappelijke visies en ambities.

Onze kracht:

Stichting Nieuwe Veste vervult verschillende rollen binnen cultuureducatie: de rol als makelaar, ondersteuner en adviseur voor scholen en het culturele veld. We hebben alle expertise in huis om een gedifferentieerd en samenhangend aanbod te ontwikkelen. En dit aanbod sluit wat betreft vorm en inhoud aan op de veranderende wens van het onderwijs (formele leren) én de jeugd (informele leren).

Jongeren

In de leeftijdsopbouw van Breda valt een relatief grote groep jongvolwassenen van 17 tot 24 jaar op. Dit hangt sterk samen met de aanwezige HBO-opleidingen. Veel afgestudeerden verlaten echter de stad na hun opleiding. De verwachting is dat jongeren in Breda blijven als er een optimale relatie is tussen kwalitatief goed onderwijs, wonen, werken en recreëren. Vandaar de gezamenlijke inspanningen van gemeente en maatschappelijke partners om het voorzieningenniveau voor studenten op peil te houden, zoals huisvesting, evenementen, sport en cultuur.

Onze kracht:

Stichting Nieuwe Veste heeft een duidelijke rol in het versterken van de culturele programmering in de stad en het verbinden van professionele kunst en vrijetijdskunst. Met studenten- en jongerenorganisaties wordt gezocht naar passende activiteiten om de cultuurparticipatie te vergroten.

Senioren

In de komende decennia vindt een verschuiving plaats in de bevolkingsopbouw. De groep senioren die tijd én culturele interesse heeft, wordt groter: er is een groeiende groep middelbaar en hoger opgeleide ouderen (44 procent in 2020) die geïnteresseerd is in lezen, cultuur en actualiteit. Het zijn senioren die scherp van geest zijn, de actualiteit volgen, een leven lang willen leren en behoefte hebben aan diepgang in ontmoetingen. Deze ouderen hebben een verhoogd risico op vereenzaming, omdat zij zich niet altijd aangesproken voelen door de dienstverlening van zorginstellingen en ouderenorganisaties.

Onze kracht:

Stichting Nieuwe Veste richt zich ook op deze doelgroep en gelooft in 'een leven lang leren'. In samenwerking met andere partners (zorg, gezondheid) willen we onderzoeken hoe we deze groepen kunnen bereiken. Juist de koppeling van cultuureducatie (informeel leren) en cultuurparticipatie (ontmoeten en meedoen) is voor deze doelgroep cruciaal.

Vrijetijdskunst en cultuurliefhebbers

Ongeveer 40 procent van de inwoners van Breda is cultureel actief. Vrijetijdskunst levert een bijdrage aan het leefklimaat en de cohesie in de stad. Veel vrijetijdskunstenaars hebben een behoefte

te participeren in netwerken: kennis en plezier worden zo gedeeld. Contact met andere kunstenaars wordt daarbij als belangrijk ervaren. In sommige disciplines zijn vrijetijdskunstenaars verenigd in (koepel)organisaties (hafabra, leesclubs, theater). Maar er is ook een groeiende groep van ongeorganiseerde vrijetijdskunstenaars of opererend in losse verbanden (popbands, schrijvers).

Onze kracht:

Stichting Nieuwe Veste levert al decennia een bijdrage aan de Bredase vrijetijdskunst. Deze cultuurparticipatie willen we uitbouwen door koepelorganisaties, samenwerkende partners en niet georganiseerde vrijetijdskunstenaars te ondersteunen.

3> SPEERPUNTEN VAN VERNIEUWING

Onze activiteiten staan in het teken van cultuurparticipatie en cultuureducatie. Deze activiteiten worden gewaardeerd, maar Stichting Nieuwe Veste wil zich ook blijven ontwikkelen en vernieuwen. In dit hoofdstuk benoemen we de belangrijkste speerpunten van vernieuwing. Deze punten staan niet los van elkaar: ze vormen juist samen een verband dat we graag zichtbaar maken in de stad.

1 > LEZEN BEVORDEREN EN INFORMATIE ONTSLUITEN

Bibliotheken zoals die in Breda hebben te maken met een aantal maatschappelijke trends die een grote impact hebben op de toekomst:

- *veranderend leesgedrag*: mensen lezen minder boeken én lezen anders door de komst van e-readers en de 'online revolutie';
- *informatieverstrekking*: primair zoeken mensen zelf naar informatie, delen deze en beïnvloeden elkaar via de sociale media;
- *digitalisering*: steeds meer diensten worden digitaal aangeboden en steeds meer mensen willen (op interactieve wijze) gebruikmaken van digitale services.

Doordat de maatschappelijke ontwikkelingen snel gaan, moet de Bibliotheek Breda zich focussen op de kerntaak: bevorderen van lezen en het ontsluiten van relevante informatie. Leesbevordering houdt meer in dan 'boeken uitlenen'. Het is vooral een:

- voorwaarde voor taalontwikkeling en leesplezier;
- laagdrempelige manier om laaggeletterdheid aan te pakken;
- aantrekkelijke activiteit voor de eigen ontwikkeling of plezier.

Informatie is inmiddels voor iedereen overal te vinden. De primaire taak van de bibliotheek is dus het ontsluiten van bepaalde informatie voor groepen mensen. Niet in technische zin, maar vooral in inhoudelijke en functionele zin. De beschikbare informatie en collectie wordt ontsloten op de actuele thema's in de samenleving en de agenda van de stad. Daarbij maken we gebruik van de lokale Bredase kennis en de samenwerking met maatschappelijke partners. Ontmoeting en debat zijn daarbij belangrijk.

Bibliotheek van de Toekomst

Om optimaal in te spelen op maatschappelijke ontwikkelingen (zoals digitalisering en veranderd leesgedrag), de wensen van de klant en de behoefte om nieuwe klantgroepen te bereiken, hebben we 'Bibliotheek van de Toekomst' geïntroduceerd. Bibliotheek van de Toekomst is van én voor inwoners van Breda. Als een professionele organisatie heeft zij ideeën over het vormgeven van de nieuwe strategie. Maar voordat deze worden uitgevoerd, raadplegen we eerst onze klanten en partners.

Waarom Bibliotheek van de Toekomst? Het huidige dienstverleningsconcept van de Bibliotheek Breda houdt in hoofdzaak in dat leden naar vestigingen moeten komen om van de diensten gebruik te maken. Deze fysieke dienstverlening wordt digitaal ondersteund met een website. Daarnaast vinden er projectgebonden activiteiten plaats op scholen en in de wijken.

In het nieuwe dienstverleningsconcept van Bibliotheek van de Toekomst wordt niet alleen de klant centraal gezet. We proberen ook onze diensten naar klantgroepen te brengen in een omgeving waar het rendement het hoogst is. Bijvoorbeeld: als voor de jeugd tot 0-12 jaar lezen onmisbaar is voor taalontwikkeling, dan is het verstandig om hun leesboeken uit de bibliotheek letterlijk naar de scholen te brengen. Andere voorbeelden: minder mobiele ouderen worden geholpen door een bezorgservice, en treinforensen hebben behoefte aan een stationsbibliotheek.

Dit nieuwe dienstverleningsconcept bieden we aan in twee stadsdeelbibliotheken op een klantvriendelijke wijze. De centrale bibliotheek in de Molenstraat wordt een modern cultureel centrum voor cultuurbeleving, informatie en ontmoeting. In dit centrum ontsluiten we de thema's van de samenleving en de agenda van de stad met passende informatie en activiteiten. Op deze plek in de stad creëert Stichting Nieuwe Veste een ideale plaats voor overleg en samenwerking met externe

« Bibliotheek van de Toekomst brengt de diensten naar de klanten toe »

partners en bewoners van Breda. Daarbij staat de synergie tussen de Bibliotheek Breda en het Centrum voor de Kunsten centraal.

In dit nieuwe palet van diensten en producten speelt een moderne en toegankelijke digitale service een belangrijke rol. Zoals een website met persoonlijke toegang, advisering op basis van het leesprofiel van de leden, interacties met sociale media en een op te zetten webshop. Er zal ook aandacht zijn voor digitale innovatie, zoals online leren.

2 > LES- EN CURSUS-AANBOD VERDIEPEN (INFORMEEL LEREN)

Met ons ruime aanbod van lessen en cursussen vervullen we een belangrijke functie binnen de culturele hoofdstructuur van Breda. Centrum voor de Kunsten omschrijft haar programma van lessen en cursussen als 'een onbegrensd aanbod'. Onbegrensd in de zin dat docenten meehelpen om de creativiteit van mensen (verder) te ontwikkelen. Individueel of samen met anderen, voor elke leeftijd en op ieders niveau. Maar ook onbegrensd omdat Stichting Nieuwe Veste niet in hokjes denkt. Naast het reguliere aanbod worden er bijzondere vormen van samenwerking aangeboden tussen de verschillende disciplines, leeftijden en werkvormen.

Maatwerk en individuele leerweg

Uit eigen onderzoek blijkt dat leerlingen en cursisten het les- en cursusaanbod waarderen. Ze roemen met name de kwaliteit van de docenten. De leerlingen en cursisten voelen zich uitgedaagd door ons aanbod. En samen met anderen of in combinatie met andere disciplines kunnen ze talenten verder ontplooien. Ook blijkt dat de wensen en behoeften veranderen. Er is meer vraag naar maatwerk. En er is een sterke tendens naar – zoals wij

dat noemen – een individuele leerweg: (ouders van) kinderen en volwassenen willen datgene leren wat past bij hun interessegebieden, op een manier die past bij hun voorkeur en op een tijd die past binnen hun agenda.

Stichting Nieuwe Veste heeft daarom voor het cursusjaar 2013-2014 een begin gemaakt met een aanpassing van het aanbod. Ook op inhoudelijk vlak blijven wij ons educatief aanbod continu vernieuwen en verbeteren. De komende jaren wordt verder aandacht besteed aan de verdere ontwikkeling en verdieping van de leerplannen binnen de disciplines.

Stichting Nieuwe Veste wil niet alleen het aanbod vernieuwen en verdiepen. We kijken ook goed naar talentontwikkeling. Talentontwikkeling is de ambitie om elk individu afzonderlijk de mogelijkheid te geven het eigen talent te leren kennen, verder te ontwikkelen, of zelfs uit te laten groeien tot een toptalent. Stichting Nieuwe Veste vindt het belangrijk dat in deze tijd van competitiedruk en prestatiedwang talent zich in vrijheid kan ontplooien. Zoals ook bij topsport zijn scouting en begeleiding essentieel. Onze docenten gaan met hen aan de slag en laten deze leerlingen bij Stichting Nieuwe Veste kennismaken met het (niveau van het) kunstvakonderwijs.

3 > CULTUUREDUCATIE IN HET ONDERWIJS VERSTERKEN (FORMEEL LEREN)

We geloven in cultuureducatie met kwaliteit. Hiermee worden (creatieve) talenten en vaardigheden bij kinderen ontwikkeld. Bovendien kan cultuureducatie een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van competenties die nodig

« In deze tijd van competitiedruk en prestatiedwang moet talent zich in vrijheid kunnen ontplooien »

zijn in de veranderende vraag van de maatschappij (creatief, flexibel en innovatief). Voor een versterking van de cultuureducatie binnen het onderwijs moet cultuureducatie in de scholen worden verankerd.

Cultuureducatie met Kwaliteit

Het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit probeert de kwaliteit van het cultuuronderwijs binnen de scholen te vergroten. De speerpunten zijn het ontwikkelen van doorlopende leerlijnen, het stimuleren van de ontwikkeling van nascholing en het toezien van de Inspectie op de kwaliteit van cultuureducatie. Door Stichting Nieuwe Veste wordt enthousiast gewerkt aan deze uitgangspunten.

Onze kennis en ervaring zorgen voor een verdere kwaliteitsverbetering door:

- scholen te ondersteunen en te adviseren bij hun keuzes voor cultuureducatieve programma's;
- het culturele veld te ondersteunen bij het overbrengen van hun expertise en passie naar een nieuwe generatie;
- leerkrachten via cursussen te ondersteunen bij het vergroten van kennis en vaardigheden en hun rol om cultuurwaarden over te brengen;
- een vraaggericht en in samenspraak met scholen en culturele instellingen adequaat aanbod te ontwikkelen en uit te voeren;
- door binnenschools aanbod te koppelen aan buitenschools aanbod.

Samenwerkingsmodel

Het samenwerkingsmodel dat in het kader van 'Bibliotheek op school' is ontwikkeld met het (primair) onderwijs, zetten we in op meerdere werkreinen van de stichting. Uitgangspunt hierbij: onze producten en diensten moeten de onderwijsdoelen van het primair en voortgezet onderwijs dienen om het onderwijsrendement te verhogen. De samenwerking kan betrekking hebben op cultuur, maar ook die van andere vakken (zoals taal, rekenen en geschiedenis) of op brede maatschappelijke doelen. Door samenhang te creëren tussen het curriculum op school en de expertise van Stichting Nieuwe Veste ontstaat verdieping. Deze manier van

werken vraagt om een duurzame en meerjarige samenwerking, verankerd op bestuurlijk niveau.

Cultuurwinkel Breda

De gemeente Breda heeft in 2010 de makelaarsfunctie van cultuureducatie voor het onderwijs overgedragen aan de Cultuurwinkel Breda. Bij onze verzelfstandiging is besloten om de Cultuurwinkel ook deel te laten uitmaken van de Stichting Nieuwe Veste. De gedachte hierachter: het onderwijs en de culturele instellingen ontwikkelen in nauwe samenwerking de culturele competenties van de schoolgaande jeugd. Doorlopende leerlijnen zijn voor de afstemming van vraag en aanbod tussen onderwijs en culturele instellingen het noodzakelijke kader. Bovendien helpt het ons gezamenlijke doelen en resultaten te benoemen en dezelfde taal te spreken. Dankzij deze makelaarsrol van onze Cultuurwinkel Breda is er inmiddels een infrastructuur opgebouwd. Dit netwerk is een goede basis voor meer samenhang in het cultuuronderwijs.

In het kader van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit is met andere Brabantse steden een model voor doorgaande leerlijnen ontwikkeld (de Culturele Ladenkast). In de komende vier jaar ligt de focus in Breda op de verdere ontwikkeling en implementatie van een vraaggerichte doorgaande leerlijn met de speerpunten Beeldcultuur en Erfgoed voor het PO.

Het is evident dat voor vraaggerichte doorgaande leerlijnen expertise en zorgvuldigheid vereist zijn. Stichting Nieuwe Veste ondersteunt waar nodig docenten binnen het onderwijs op het gebied van nascholing. Bij culturele instellingen waar onvoldoende kennis aanwezig is om de artistieke inhoud te vertalen naar een passend educatief programma heeft Stichting Nieuwe Veste een grote toegevoegde waarde. Met onze didactische expertise en onderwijskundige ervaring kunnen we immers een belangrijke bijdrage leveren. Zo ontstaat er een kruisbestuiving tussen medewerkers van de Cultuurwinkel Breda en van Centrum voor de Kunsten en Bibliotheek Breda, waar scholen en andere culturele instellingen van kunnen profiteren.

« De scholen en Stichting Nieuwe Veste gaan elkaar als partners zien »

En waarbij de onafhankelijkheid van de Cultuurwinkel Breda tegelijkertijd gewaarborgd blijft.

4 >

CULTUURPARTICIPATIE IN DE WIJK STIMULEREN

In Breda ligt de focus op een wijkgerichte aanpak waarbij de brede ontwikkeling van jeugd en jongeren extra aandacht krijgt. Stichting Nieuwe Veste heeft van de gemeente Breda de opdracht gekregen om in het kader van 'Impuls Brede Scholen' het onderdeel Cultuur in de Wijk vorm te geven. Hiermee bieden we voor kinderen en jongeren een rijke leeromgeving met maximale ontplooiingsmogelijkheden.

Cultuurcoaches hebben de opdracht om cultuurparticipatie in de wijk te vergroten en kunstbeoefening onder kinderen en jongeren te stimuleren. De vraag naar cultuureducatieve activiteiten staat daarbij centraal. Doordat deze cultuurcoaches werken vanuit Stichting Nieuwe Veste brengen ze expertise mee op het gebied van cultuur en educatie. De inzet van onze cultuurcoaches als aanjager, coördinator en verbinder van culturele activiteiten in een tweetal proefwijken in Breda heeft al tot resultaten geleid. Voor de komende periode wordt deze aanpak verder uitgebreid naar alle wijken en dorpen. Stichting Nieuwe Veste kan haar ambitie als netwerkorganisatie dus volledig waarmaken.

In aanvulling hierop biedt Stichting Nieuwe Veste diensten en producten die precies zijn afgestemd op de wijk. Naast lessen en cursussen op diverse locaties in de stad zullen wijkgerichte activiteiten in het kader van de Bibliotheek van de Toekomst sterk toenemen (zoals programma's laaggeletterdheid, leesbevordering, boekservice aan huis).

« We creëren voor kinderen en jongeren een rijke leeromgeving met maximale ontplooiingsmogelijkheden »

Ondersteuning amateurkunst

Ook voor de ondersteuning van de amateur- of vrijetijdskunst is de aanpak op wijkniveau geschikt. Met amateurkunst (of vrijetijdskunst) bedoelen we: kunstbeoefening in de vrije tijd. 'Amateur' verwijst hierbij naar de liefhebber. Het gaat om iedere denkbare vorm van kunst, van reeds lang bestaande disciplines tot nieuwe (digitale) vormen. Op basis van een onderzoek naar amateurkunst in Noord-Brabant kan ongeveer 40 procent van alle Bredanaars 'amateurkunstenaar' worden genoemd. Verder blijkt dat veel amateurkunstbeoefenaars graag deel uitmaken van een netwerk en in contact willen komen met andere amateurkunstenaars of professionele kunstenaars. Gedeeld plezier speelt hierbij een belangrijke rol, naast het delen van kennis.

Voor een aantal disciplines (theater, hofabla, koren) steunt Stichting Nieuwe Veste al actief de (georganiseerde) vrijetijdskunst. De komende jaren wordt deze ondersteuning uitgebouwd en verbreed naar de disciplines beeldcultuur, erfgoed en popmuziek (bandcoaching). We zoeken hierbij steeds de samenwerking met de betrokken partnerorganisaties, zoals federaties, koepelorganisaties, poppodia en Huis voor beeldcultuur. Extra aandacht is er voor de zogenoemde ongeorganiseerde vrijetijdskunst. Onze ondersteuning is gericht op het:

- verbeteren van de kwaliteit en de onderlinge relaties door het versterken van de programmering van activiteiten, begeleiding in aanbodkeuze, het uitzetten van een meerjarig leerpad of advisering hierover, coaching;
- leveren van ondersteunende diensten, zoals oefen- en werkruimte, advisering over bestuurlijke zaken en marketing en externe communicatie.

5 > VIA PROEFTUINEN EXPERIMENTEREN MET VERNIEUWEND AANBOD

Participatie in 2018 Eindhoven-Brabant geeft Breda in de aanloop naar de definitieve nominatie een extra impuls voor cultuur. Dit levert ook een meerwaarde op voor de samenwerking op cultureel gebied tussen de Brabantsteden en met steden buiten de landsgrenzen. De bijdrage van Breda hieraan wordt ontwikkeld langs de drie programmalijnen beeldcultuur & erfgoed, Breda Broeit en cultuurparticipatie. De programmalijn cultuurparticipatie zal via twee sporen worden uitgewerkt:

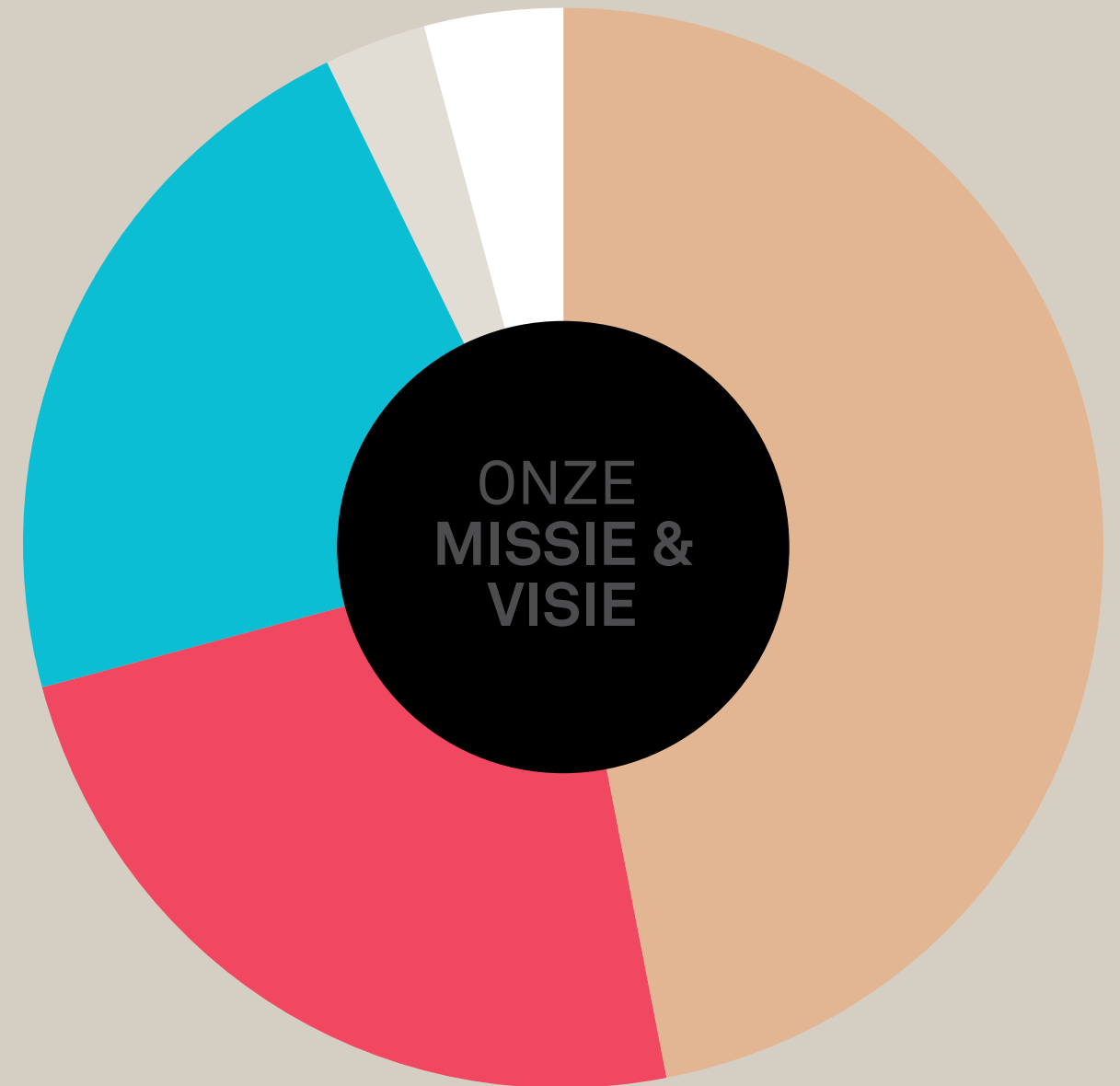
- adequate publieksgerichte informatie en ondersteuning. Inwoners, bezoekers, organisaties en bedrijven worden geïnformeerd over Eindhoven-Brabant2018 en in het bijzonder het Bredase programma, en daardoor verleid en verrijkt. De Bibliotheek van de Toekomst kan hierbij een centrale rol spelen, in nauwe samenwerking met andere partijen;
- het verbinden van de ontwikkelde projecten van de programmalijnen (beeldcultuur & erfgoed en Via Breda/Breda Broeit) met groepen, organisaties en bedrijven in de stad. De projecten zijn daarbij leidend. Ze worden verbonden met de bestaande rijkdom van culturele uitingen van amateurkunstenaars (jazz, hofabra's, dj's, dans, koren), aansluitend op de hoofdingrediënten van Breda (zoals gezellig, comfortabel, kwaliteit).

Stichting Nieuwe Veste beschouwt de Proeftuinen – waar in multidisciplinaire teams wordt samengewerkt rondom maatschappelijke thema's – als goed instrument om ons innovatieprogramma in te richten én te experimenteren met vernieuwend en bestaand aanbod. Bovendien kunnen deze Proeftuinen bijdragen aan het vormgeven van oplossingen op het gebied van wonen, werken,

zorg en economie. Cultuur is hierbij leidend en kan inspireren tot creatieve onderzoeksvaardigheden. Deze Proeftuinen zijn voor ons niet afhankelijk van het aanwijzen van Eindhoven-Brabant als Culturele Hoofdstad 2018. Structurele samenwerking tussen de culturele instellingen zal blijven bestaan en verder worden ontwikkeld. Stichting Nieuwe Veste verbindt daarbij Bredanaars met de vrijetijdskunst.

« Stichting Nieuwe Veste heeft alles onder één dak en kan verschillende rollen vervullen »

4> FINANCIËN

Stichting Nieuwe Veste heeft de ambitie zich te ontwikkelen tot een netwerkorganisatie vanuit haar kerntaken cultuureducatie en cultuurparticipatie. Deze ambitie zal in de komende subsidieperiode 2014 - 2016 met de huidige middelen en medewerkers worden gerealiseerd.

Het principe 'oud voor nieuw' staat centraal in het ontwikkeltraject dat Stichting Nieuwe Veste op basis van deze koersnota ingaat. Gegeven de maatschappelijke context ontstaat een perspectief dat inhoudelijk, organisatorisch en financieel haalbaar is.

Verdeling van de financiële middelen naar de organisatieonderdelen van de stichting

De totale begroting van Stichting Nieuwe Veste bedraagt in 2013 € 13,8 miljoen per jaar. Dit bedrag is opgebouwd uit een exploitatiesubsidie van de gemeente Breda van € 10,7 miljoen, opbrengsten van de Bibliotheek Breda (€ 0,8 miljoen) en het Centrum voor de Kunsten (€1,40 miljoen) en een bedrag van € 0,7 miljoen aan overige subsidies van derden en overige inkomsten. Daarnaast ontvangt de stichting van de gemeente Breda een subsidie van € 0,24 miljoen ten behoeve van de Cultuurwinkel¹.

De exploitatiesubsidie wordt vanaf 2014 structureel gekort met een bedrag van € 0,5 miljoen, naar € 10,2 miljoen per jaar. De taakstelling moet gerealiseerd worden binnen de Bibliotheek Breda.

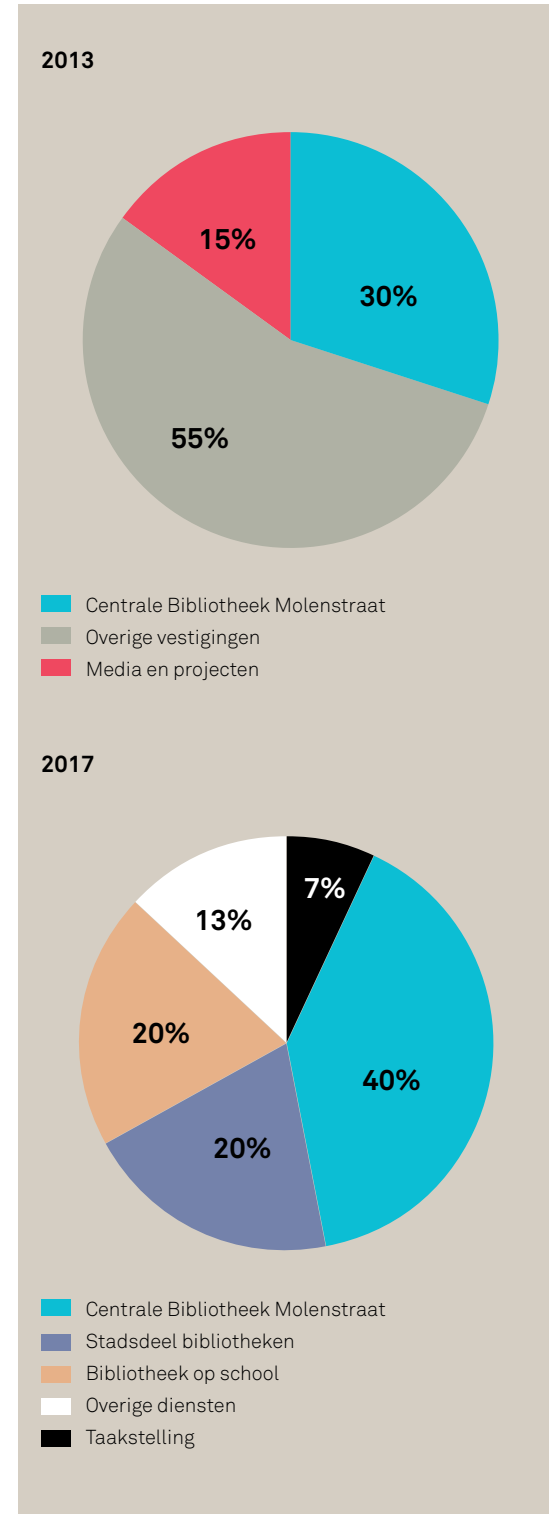
De exploitatiesubsidie is als volgt verdeeld over de verschillende organisatieonderdelen:

Bibliotheek Breda	€ 6,2 miljoen
Centrum voor de Kunsten	€ 4,0 miljoen
	€ 10,2 miljoen

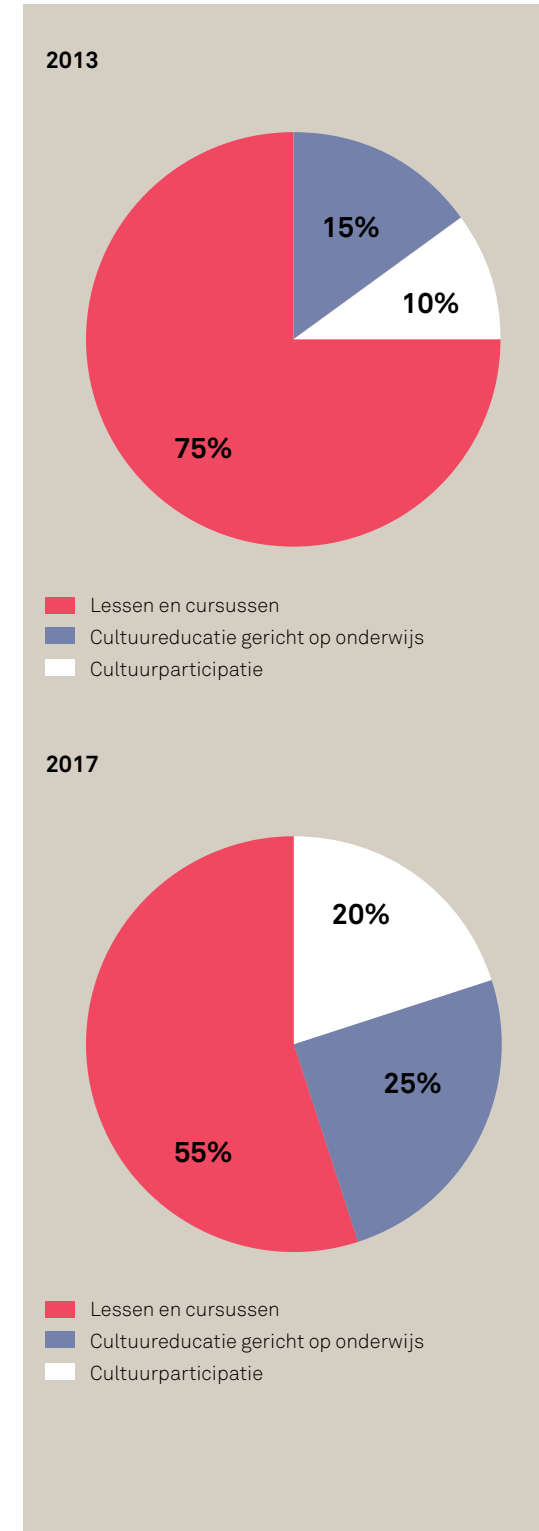
¹ Over de besteding van de subsidie voor de Cultuurwinkel worden separaat afspraken gemaakt.

Verdeling van de exploitatiesubsidie over de periode 2014 – 2016 naar activiteiten

De transitie naar het nieuwe dienstverleningsconcept Bibliotheek van de Toekomst gaat gepaard met een verschuiving van budgetten.

De voorgenomen veranderingen binnen het Centrum voor de Kunsten zal op termijn leiden tot de volgende budgetverdeling.

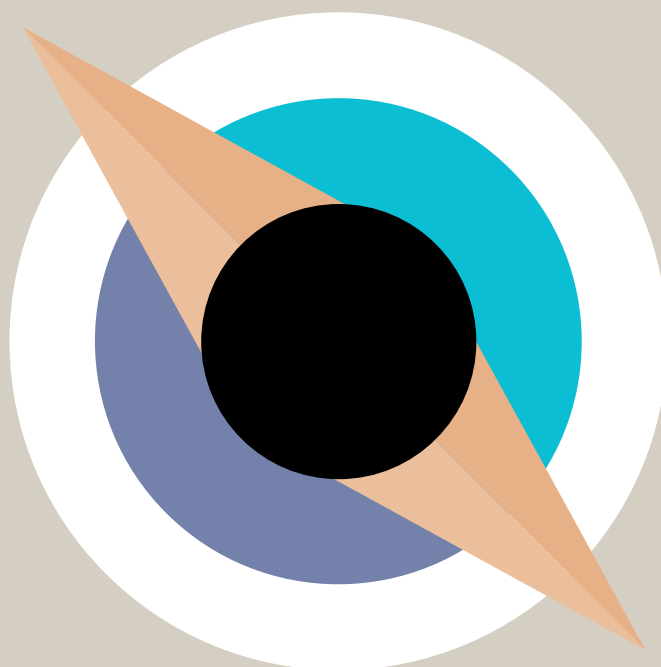
Ontwikkelingen openbaar bibliotheekwerk en concept wetsvoorstel stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob)

Naar verwachting zal op 1 januari 2015 nieuwe wetgeving op het terrein van openbare bibliotheekvoorzieningen in werking treden. De wet neemt bibliotheekvoorzieningen, die onderling verbonden zijn in een netwerk als uitgangspunt. Rijk, gemeenten en provincie zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor netwerk. Het rijk wordt verantwoordelijk voor de financiering van een landelijke digitale bibliotheek, die voor burgers zowel direct als via de lokale bibliotheek toegankelijk zal zijn. De gemeenten blijven verantwoordelijk voor de lokale bibliotheek en de provincies voor de ondersteuning daarvan. Als gevolg van deze ontwikkeling zal in 2015 een nader te bepalen uitname uit het gemeentefonds plaatsvinden in verband met de centralisatie van de inkoop van e-content.

Stichting Nieuwe Veste

Molenstraat 6
4811 GS Breda

T (076) 529 96 00

STICHTING NIEUWE VESTE

de Bibliotheek
Breda

**NIEUWE
VESTE**
Centrum voor de kunsten
Breda

Cultuurwinkel
Breda